

Benátky nad Jizerou

1. okruh pro pěší významné osobnosti a památky kolem zámku

Benátky nad Jizerou

Tato procházka by Vám měla přiblížit vyhlášené městské památky poblíž zámku a po Benátkách nad Jizerou. Výchozím bodem našeho výletu je původně renesanční **zámek**, který pochází z první poloviny 16. století. Na zámku pobývaly slavné osobnosti, např.: za doby císaře Rudolfa II. astronomové **Tycho Brahe** a **Jan Kepler**. V letech 1843-1847 zde působil jako učitel hudby v rodině **Thun-Hohensteinů** později proslulý **Bedřich Smetana**. Na jeho památku je nad vchodem do nádvoří

umístěna **pamětní deska** a v parku se nachází jeho **busta**. Na nádvoří zámku jsou k vidění „rudolfínská“ sgrafita s loveckými a mytologickými výjevy. Dále tu najdeme sochy **Atlase** a **Herkula** a na venkovních zdech starého křídla zámku psaníčkovou rustiku. Zámecký park je ohrazený **zdi s pěti branami**, z nichž funkční jsou tři, a **hospodářskými budovami**, vše pochází z 1. poloviny 17. století. V budovách najdeme Informační středisko, zdravotnická zařízení, školní družinu a v **kočárovně** jsou nyní garáže. U zámeckého **kostela Narození Panny Marie**, založeného v roce 1349, stojí **morový kříž**. Park je vyzdoben sochami, které pochází z 18. století – u brány vedoucí z Husova náměstí můžeme obdivovat **sochu Kojící Panny Marie**

a **výklenkovou kapli s kašnou se sochařskou výzdobou**, na bráně do Obodře se nacházejí **Podzim** a **Zima**, a vlevo vedle této brány stojí u zdi nově opravený **zahradní altán**. Zděný zahradní pavilon pochází z 18. století a původně byl zdobený na hlavní římse sochami a kamennými vázami. Před ním se nachází **památník padlým v 1. světové válce**. Od roku 2007 je zpřístupněná zámecká věž, ze které je krásný rozhled. V případě dobrého počasí je vidět Říp, Ještěd, Jizerské hory a Krkonoše, anebo sídliště v Praze. Naproti věži stojí jedna z bran, která vede na tzv. Plajch. Průhledem uvidíme veliký strom – **Jinan dvoulaločný** (Ginkgo Biloba), který je vyhlášen **památným stromem**.

Když vyjdeme hlavní branou vedoucí na náměstí a dáme se doleva, projdeme kolem nově vybudovaného dětského hřiště k areálu děkanského **kostela Máří Magdalény**, založeného roku 1590. U kostela stojí **fara s přílehlými budovami**, na zdi kostela se nachází pamětní deska básníka a vlastence **Věnceslava Rába**, a mezi náhrobky najdeme **barokní náhrobky** benáteckých měšťanů i náhrobek básníka a spisovatele **Václava Jaromíra Picka**. Ulicí Ladislava Vágnera projdeme kolem sokolovny, kde v 16.–17. stol. býval sbor Jednoty bratrské. Dále projdeme kolem domu, kde býval chudobinec. Připomene nám to pamětní deska ve štítě. Na konci Vágněrovy ulice stojí po levé straně **dům čp. 96**. Dochované ozdoby nad okny a **sluneční hodiny** připomínají zašlou slávu tohoto domu. Vedle domu stávala městská brána. Naproti přes silnici vidíme **starou vodárenskou věž**, dnes s nově opravenou střechou.

Od věže se dáme doprava směrem k náměstí, po levé ruce stojí budova restaurace Na Baště. Na zdi tohoto domu je usazena **pamětní deska** na průkopníka české archeologie, benáteckého rodáka **Ludvíka Šnajdra**. Dojdeme na Husovo náměstí, kde se zprava kolem dokola nachází: **městský dům čp. 77**, v nice **domu čp. 76** je umístěna **socha Panny Marie s Ježíškem**, dále **městský dům čp. 61**, **městský dům čp. 59**, tzv. **dům U ryby** a sousední **městský dům čp. 58** až k **domu čp. 41** architekta **Jiřího Krohy** se sochami (dnešní pošta). Naproti v parčíku stojí **socha sv. Jana Nepomuckého**, a uprostřed parku na náměstí **kaple svaté Rodiny**, tzv. Kafemlejnek s malou **kapličkou**, které se říkalo cukrpiškla. Kaplička je ve skutečnosti bývalou studnou. Celkový pěkný dojem dotváří podloubí po stranách náměstí a socha na budově bývalého soudu, v jehož dvoře se nacházela šatlava, dnešní Základní umělecká škola ve Smetanově ulici.

Po prohlídce náměstí se dáme zpátky kolem restaurace Na Baště a staré vodárenské věže na křižovatku. Projdeme kolem restaurace U Čapků a bývalého dětského domova k tzv. **Raabově vile**. Vila je dnes jako většina domů soukromá, ale je možno navštívit hospůdku Šťastný Hroch v její zahradě. Podoleckou ulicí půjdeme podél řeky Jizery (po levé straně) až k mostu. Hned za ním se dáme doleva a dojdeme k tůním. Zde se nachází areál školky, skautské středisko a zdravotnické zařízení, u něhož doposud stojí pustnoucí Hrdličkova vila. V její zahradě stály sochy, z nichž dnes už zbyla pouze jediná. Přes tůně si můžeme prohlédnout bývalou továrnu Carborundum Electrite a pěší zónou se dostaneme na náměstí Na Burse. Kromě nových budov a autobusového nádraží se tu nachází areál **kostela Nanebevzetí Panny Marie** z roku 1354. U kostela je hřbitov, ve kterém stojí unikátní **kostnice** a **ústřední kříž**. Celý areál je obehnan **zdi se dvěma branami**. V parčíku před kostelem stojí **torzo sochy sv. Antonína Paduánského**. Projdeme-li kolem kostelní zdi ulicí bratří Bendů směrem k rychlostní komunikaci R 10, uvidíme po pravé straně dvoupatrový dům, na jehož přední stěně je umístěna **pamětní deska**. Deska připomíná hudební **rodinu Bendů**, která zde bydlela v 18. století a jejíž dva

potomci – František a Jiří Antonín – se proslavili v Německu na dvoře Fridricha II. Kdo touto ulicí dojde až k rychlostní komunikaci R10 (Praha–Turnov), může si za mostem na sjezdu do Mladé Boleslavi prohlédnout **výklenkovou kapli se sochařskou výzdobou**, která je, bohužel, ve špatném stavu.

Zpět k zámku se dostaneme stejnou cestou – na náměstí Na Burse. Odtud pokračujeme směrem k zámku (pro automobily směr Bezno), přejdeme most přes řeku Jizeru a silnici a Revoluční ulicí vystoupáme na Husovo náměstí. Jiná cesta vede zámeckým parkem, do kterého dojdeme, dáme-li se za mostem doleva ulicí M. Soumara. Po projití esíčka se před námi objeví budova zimního stadionu a po pravé ruce prudce stoupající cesta zámeckým parkem, po které dojdeme až k zámku. Pod zámeckou zdi vpravo vede cesta k zámecké vinici. Těsně před vraty roste jeden z **památných stromů – mahalebka** (Prunus Mahaleb). Zpět k zámku se dostaneme na hrbolatu cestou, která nás dovede do brány zámeckého parku.

